

ДЕКОМПОЗИЦІЯ РОБІТ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

У статті представлено структуру декомпозиції робіт у сфері інформаційно-аналітичної діяльності органів виконавчої влади та обґрунтувати її основні положення. Визначено п'ять основних пакетів робіт, що є базовими для системи державного управління

Ключові слова: інформаційно-аналітична діяльність; структура декомпозиції робіт; методу WBS (Work Breakdown Structure).

Постановка проблеми в загальному вигляді.

Дослідженням передбачено обґрунтування шляхів та розробка рекомендацій щодо удосконалення механізмів державного управління інформаційно-аналітичною діяльністю ОБВ. Ураховуючи результати експертного оцінювання результативності базових механізмів державного управління інформаційно-аналітичною діяльністю ОБВ та власний досвід роботи у цій сфері було виокремлено суперечності між потребою оптимізації організаційної структури інформаційно-аналітичної діяльності ОБВ на засадах раціонального використання ресурсів (технічних, організаційних, кадрових, часових і т. ін.) і не чітким визначенням видів інформаційно-аналітичних робіт, що виконуються ОБВ в межах їх компетенцій і повноважень.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Ми ґрунтувалися на базових положеннях методу WBS – WorkBreakdownStructure, який детально описано в науковій літературі, за основу було взято Міжнародний стандарт з управління проектами «Guide to the Project Management Body of Knowledge» (PMBOKGuide 1996, 54). Більшістю вчених (С. Бушуєв, Н. Бушуєва, Т. Гречко, І. Мазур, Н. Ольдерогге, О. Пономаренко, В. Шипіро та ін.) структура розподілу (декомпозиція) робіт (WorkBreakdownStructure – WBS) – ієрархічна структура розподілу проекту на підпроекти, пакети робіт різного рівня, пакети детальних робіт [1; 6 та ін.]. С. Бушуєв вказує, що структура декомпозиції робіт є засобом для створення системи управління проектом, тому що дозволяє вирішувати проблеми організації робіт, розподілу відповідальності, оцінки вартості, створення системи звітності тощо [1].

Мета статті – представити структуру декомпозиції робіт у сфері інформаційно-аналітичної діяльності органів виконавчої влади та обґрунтувати її основні положення.

Виклад основного матеріалу дослідження. У зазначеному контексті зауважимо, що управління змістом інформаційно-аналітичної діяльності ОБВ слід розглядати як процес, направлений на гарантоване забезпечення того, що ця діяльність включає всі необ-

хідні роботи, і тільки ті роботи, що необхідні для її успішного завершення. Основуючись на цій тезі, розробка WBS для робіт з інформаційної аналітики в ОБВ має дві основні цілі: а) забезпечення планування усіх необхідних робіт з інформаційної аналітики в ОБВ; б) забезпечення відсутності непотрібних (зайвих) робіт, робіт, що непов'язані з інформаційно-аналітичною діяльністю в ОБВ.

Для удосконалення механізмів державного управління інформаційно-аналітичною діяльністю ОБВ важливі обидві цілі. Для органів виконавчої влади WBS є «стрижнем» таких процесів як: визначення робіт, планування ресурсів, оцінка вартості та бюджетування, визначення ризиків і т. ін. Декомпозиція робіт у сфері інформаційно-аналітичної діяльності ОБВ дозволи визначити завдання та суб-завдання, терміни виконання кожної роботи найбільш зручним чином, через побудову графічної схеми.

За результатами дослідження на рис. 1 схематично подано запропоновану нами структуру загального обсягу робіт з інформаційно-аналітичної діяльності в ОБВ.

В основу здійснення декомпозиції робіт у сфері інформаційно-аналітичної діяльності ОБВ покладено процесні (функціональні) елементи цієї діяльності, а саме: створення інформаційно-аналітичних продуктів/послуг та їх поширення між суб'єктами інформаційно-аналітичної діяльності ОБВ; проведення інформаційно-аналітичних досліджень; проведення експертного оцінювання; інформаційно-аналітичне забезпечення процесу прийняття управлінських рішень; управління інформаційно-аналітичною діяльністю в ОБВ. Декомпозиція робіт у сфері інформаційно-аналітичної діяльності ОБВ здійснювалася на принципах універсальності, що дає нам право запропонувати базову (типову) структуру декомпозиції робіт з інформаційної аналітики в ОБВ. Розглянемо ці п'ять базових пакетів робіт з інформаційно-аналітичної діяльності ОБВ детальніше.

Пакет 1. Створення інформаційно-аналітичних продуктів/послуг та їх поширення між суб'єктами

інформаційно-аналітичної діяльності ОВВ. Нагадаємо, що за Законом України «Про інформацію» суб'єктами інформаційно-аналітичної діяльності ОВВ є громадяни, юридичні особи і держава. Тому можна говорити про три цільові групи, на задоволення інформаційних потреб яких, спрямована інформаційно-аналітична діяльність ОВВ.

У межах цього пакету робіт виділяються чотири суб-пакети: 1) визначення інформаційних потреб суб'єктів інформаційно-аналітичної діяльності ОВВ; 2) одержання інформації для здійснення інформаційно-аналітичної діяльності в ОВВ; 3) створення інформаційно-аналітичних продуктів/послуг; 4) взаємодія із ЗМІ та поширення інформаційно-аналітичних продуктів/послуг в системі соціальних комунікацій.

1.1 – вивчення інформаційних потреб суб'єктів інформаційно-аналітичної діяльності ОВВ – є передумовою визначення стратегій діяльності в цій сфері. Ця теза має підтвердження в роботах більшості вчених (Т. Гречко, О. Мельников та ін.), які під інформаційною потребою пропонують розуміти необхідність в інформації, що вимагає задоволення і виражається в інформаційному запиті [2; 3 та ін.]. Особливістю інформаційної потреби є те, що першопричиною її появи постає недостача знань.

За результатами проведеної нами декомпозиції робіт у сфері інформаційно-аналітичної діяльності ОВВ можна констатувати, що в межах Пакету 1 «Створення інформаційно-аналітичних продуктів/послуг та їх

поширення між суб'єктами інформаційно-аналітичної діяльності ОВВ» виконуються такі основні види робіт:

- анкетування, опитування, експертне оцінювання інформаційних потреб суб'єктів інформаційно-аналітичної діяльності ОВВ, математико-статистична обробка даних і т. ін.;

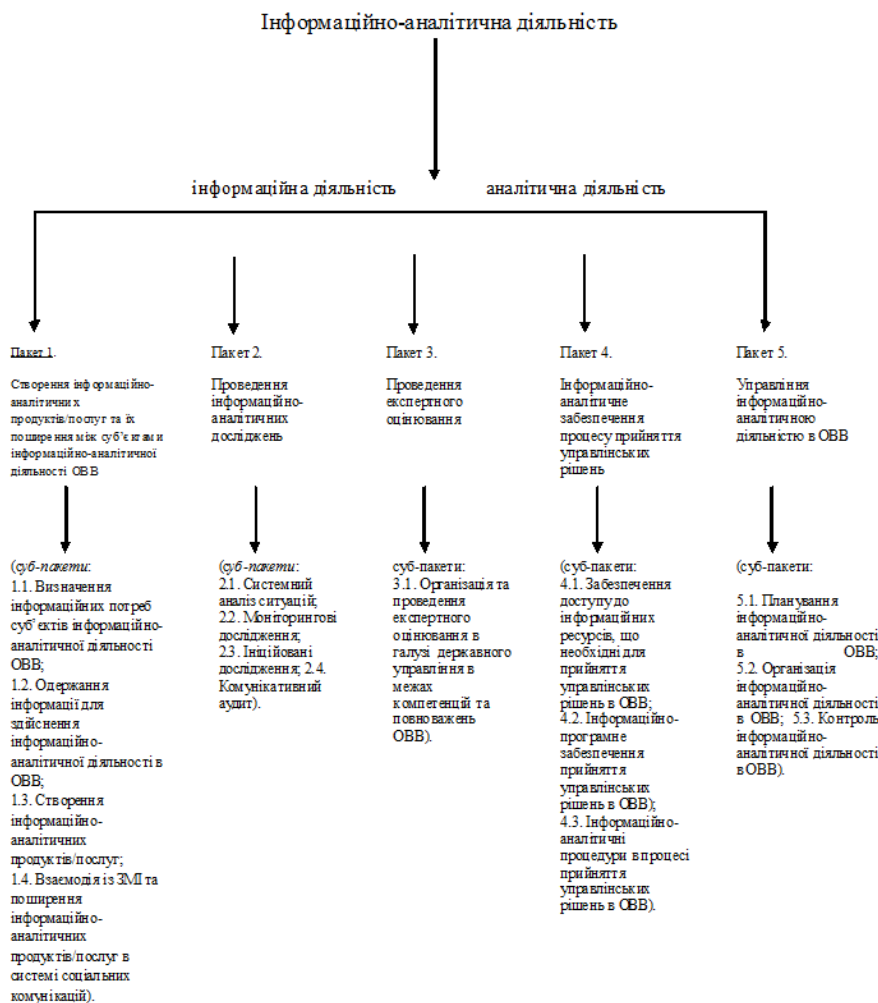
- створення/підготовка документів інформаційного характеру: ін-фоліо; збірник інтерв'ю; бібліографічний нарис; буклети; статистичні щорічники; інформаційна довідка; повідомлення; бюлетень; альманах; путівник; дайджест та ін.;

- створення/підготовка документів аналітичного характеру: аналітична довідка; огляд; аналітичні, рекомендаційні, проблемні записки; аналітичні огляди; прогнози; аналітичні доповіді і т. ін.;

- підготовка інформаційних та аналітичних матеріалів для висвітлення діяльності ОВВ у ЗМІ відповідно до законодавчо визнаних вимог і норм;

- поширення інформаційних та аналітичних матеріалів сучасними інформаційно-комунікаційними засобами, зокрема: інформаційний портал (Internet information portal); веб-сайт; віртуальна виставка; електронна виставка у форматі «PowerPoint» (електронна презентація) і т. ін.;

- поширення інформаційно-аналітичних матеріалів, підготовлених ОВВ, у різних комунікативних заходах на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях тощо.

Пакет 2 – Проведення інформаційно-аналітичних досліджень – є надійним підґрунтям для прийняття управлінських рішень, тому що саме в межах нього з'являється «вивідне знання». Вчені (С. Телешун та ін.) вказують на необхідність інформаційно-аналітичних досліджень обумовлюючи це не тільки наявністю інформаційних бар'єрів, які перешкоджають одержанню потрібної інформації, а й дефіцитом часу в діяльності споживача інформації [5, с. 40]. Підтримуючи цю тезу та інші наукові доводи зазначимо, що в процесі інформаційно-аналітичної діяльності ОБВ можна говорити про такі види досліджень як: системний аналіз ситуацій, моніторингові, ініційовані та кумулятивні дослідження.

Проведена структурна декомпозиція робіт Пакету 2, дозволяє виділити такі основні види робіт:

- системний аналіз добре структурованих, неструктурованих та слабо структурованих ситуацій;
- довготермінове аналітичне спостереження за розвитком певної ситуації в галузі державного управління з метою забезпечення можливості апріорного синтезу управлінських рішень, які мають профілактичний або застережний характер;

- інформаційно-аналітичний моніторинг із застосуванням методів моделювання, експертного оцінювання, діагностики і прогнозування, що реалізуються у режимах постійного збирання інформації з традиційних і нетрадиційних джерел з метою регулярного інформаційного забезпечення суб'єктів державного управління, які проводяться за раніше незапланованими дорученнями керівництва ОБВ або в результаті виявлення при проведенні моніторингових досліджень нових проблемних ситуацій у сфері державного управління;

- виявлення індикаторів, формальних характеристик, кількісних показників, які відображають ситуацію, що аналізується;

- оперативне проведення досліджень з використанням методів опрацювання інформації із застосування методології групових експертних процедур (метод «комісій», метод «мозкової атаки», метод «ситуаційного аналізу», процедура «Дельфі» та ін.).

Пакет 3 Проведення експертного оцінювання. Експертне оцінювання є важливою складовою діяльності ОБВ. Це можливість здобувати та створювати нову інформацію, ґрунтуючись на висновках висококваліфікованих, вузькоспеціалізованих фахівців. Детальний опис цієї роботи, специфіки її організації в ОБВ подано вченими (В. Новосад, Р. Селіверстов, І. Підласий та ін.) у багатьох науково-методичних джерелах [та ін.]. Поняття «експертиза» визначається ними як метод дослідження й вирішення проблемних ситуацій компетентними спеціалістами, які володіють спеціальними знаннями, шляхами вибору найбільш аргументованих рішень. У галузі державного управління метод експертного оцінювання більшістю науковців (В. Новосад, Р. Селіверстов та ін.) трактується як комплекс логічних і математичних процедур, спрямованих на одержання інформації, на її аналіз, узагальнення з метою підготовки та прийняття компетентного управлінського рішення [5].

У Пакеті 3 виокремлюється лише один суб-пакет «організація та проведення експертного оцінювання в галузі державного управління в межах компетенцій та

повноважень ОБВ». У межах нього визначені види робіт, що спрямовані на створення бази даних експертів, які вважаються найкращими фахівцями тієї чи іншої сфери державного управління. Вираховується статус та вагомість голосу кожного з експертів, за заданими параметрами формуються експертні групи, здійснюється підготовка та реалізація угод (проектів) щодо співпраці з ОБВ тощо. Назвемо основні види робіт, що виконуються в межах цього пакету:

- визначення компетентності експертів та вагомості його голосу при проведенні інформаційно-аналітичних експертиз відповідно до встановлених методик;

- підготовка пакету документів для проведення експертного оцінювання проблем у сфері державного управління (підготовка анкет, опитувальників, визначення валідності методики і т. ін.);

- участь/допомога в підготовці експертного висновку;

- обробка результатів та їх презентація як у колі фахівців, так і на широкий загал тощо.

Пакет 4. Інформаційно-аналітичне забезпечення процесу прийняття управлінських рішень. Під управлінським рішенням, як правило, розуміють результат вибору суб'єктом управління способу дій, спрямованих на вирішення поставленого завдання в наявній і/чи спроектованій ситуації. Управлінські рішення спрямовані на розв'язання конкретних управлінських завдань, які характеризуються: невизначеністю, а в деяких випадках суперечливістю умов; недостатністю інформації про можливі способи їх вирішення та чітких алгоритмів вирішення; необхідністю вирішення в обмежений час. Можна також говорити, що управлінський процес в ОБВ постає як комплекс взаємопов'язаних операцій, які виконуються в певній послідовності та спрямовані на розв'язання конкретних завдань і досягнення цілей. Особлива роль в цьому процесі відводиться саме інформаційно-аналітичному забезпеченню та його супроводу. В межах цього пакету робіт визначено три суб-пакети: 4.1 – забезпечення доступу до інформаційних ресурсів, що необхідні для прийняття управлінських рішень в ОБВ; 4.2 – інформаційно-програмне забезпечення прийняття управлінських рішень в ОБВ; 4.3 – інформаційно-аналітичні процедури в процесі прийняття управлінських рішень в ОБВ.

Отже, можна говорити про те, що основними видами робіт Пакету 4 є:

- забезпечення доступу до інформаційних ресурсів, що необхідні для прийняття управлінських рішень в ОБВ;

- інформаційно-програмне забезпечення прийняття управлінських рішень в ОБВ;

- аналітичне забезпечення процесу прийняття управлінських рішень в ОБВ.

Логічним є включення у **Пакет 5 «Управління інформаційно-аналітичною діяльністю в ОБВ»** робіт, що характеризуються логікою процесу управління: планування, організація і контроль, що відображено у певних суб-пакетах. Основними видами робіт за Пакетом 5 є:

- планування інформаційно-аналітичної діяльності ОБВ на місцевому, регіональному та національному рівнях;

- визначення та реалізація пріоритетних стратегій розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності ОВВ;
- організація та адміністрування діяльності державних службовців та фахівців з інформаційної аналітики в межах компетенції і повноважень ОВВ;
- здійснення контролю за якістю інформаційно-аналітичної діяльності ОВВ.

Висновки з даного дослідження. Отже, структурна декомпозиція робіт у сфері інформаційно-аналітичної діяльності ОВВ представлена трьома рівнями: 1) базові пакети робіт; 2) суб-пакети робіт в межах кожного з базових пакетів робіт; 3) основні види робіт прописані за кожним суб-пакетом. Виконання робіт такого рівня вимагає відповідної професійно-кваліфікації зокрема, інженера з інформаційних систем і технологій, аналітика, інформаційного аналітика.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бушуев С. Д. Современные подходы к развитию методологии управления проектами / С. Д. Бушуев, Н. С. Бушуева // Управление проектами та розвиток виробництва. – 2005. – № 1. – С. 5–19.
2. Гречко Т. К. Механізми забезпечення ефективності діяльності державних службовців : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : спец. 25.00.03 «Державна служба» / Т. К. Гречко. – Дніпропетровськ, 2006. – 20 с.
3. Мельников О. Аналіз потреб у професійному навчанні керівників / О. Мельников // Вісник УАДУ при Президентові України. – 2001. – № 3. – С. 31–36.
4. Методологія експертного оцінювання / Уклад.: В. П. Новосад, Р. Г. Селіверстов. – К. : НАДУ, 2008. – 48 с.
5. Телешун С. О. Політична аналітика в системі публічного управління / С. О. Телешун та ін. – К., 2008. – С. 38–41.
6. Управління проектами : [підручник] / За заг. ред. О. В. Пономаренко. – Донецьк : Донбас ; ДонДУУ, 2010. – 912 с.

В. А. Николаев,

Черноморский государственный университет им. Петра Могилы, г. Николаев, Украина

ДЕКОМПОЗИЦИЯ РАБОТ В СФЕРЕ ИНФОРМАЦИОННО – АНАЛИТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОРГАНОВ ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ ВЛАСТИ

В статье представлена структура декомпозиции работ в сфере информационно-аналитической деятельности органов исполнительной власти и обосновать ее основные положения. Определены пять основных пакетов работ, которые являются базовыми для системы государственного управления.

Ключевые слова: *информационно-аналитическая деятельность; структура декомпозиции работ; метода WBS (Work Breakdown Structure).*

V. Nikolaev,

Petro Mohyla Black Sea State University, Mykolayiv, Ukraine

WORK BREAKDOWN IN INFORMATION – ANALYTICAL ACTIVITY OF ENFORCEMENT AUTHORITIES

The article presents the hierarchical structure in the field of information and analytical work of the executive authority and meet their basic position. He identified five major work packages, which are the basis for the control system.

Key words: *information and analytical work; work breakdown structure; method WBS (Work Breakdown Structure).*

Рецензенти: Антонова Л. В., д-р наук з держ. упр., професор;
Штиршов О. М., канд. наук з держ. упр., доцент.